

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บริบทชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมวิถีของชุมชน ตลอดจนกลุ่มสมาชิกการผลิตรูปหอมสมุนไพร กระบวนการพัฒนา กลุ่ม ได้แก่ กระบวนการและขั้นตอนการผลิต การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการ และการตลาดของกลุ่มผลิตรูปหอมสมุนไพร และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มการผลิตรูปหอมสมุนไพร กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มการผลิตรูปหอมสมุนไพร ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดเวทีเสวนา ใช้แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. บริบทชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิถีของชุมชน ตลอดจนกลุ่มสมาชิกการผลิตรูปหอมสมุนไพร พบว่า ด้านสังคม และสภาพแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น ประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรรม และคนในชุมชนมีความเอื้ออาทรจึงทำให้เกิดการรวมตัวเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนได้ ในชุมชนมีกิจกรรมการผลิตที่แตกต่างกัน แต่มีการรวมตัวกันจัดตลาดน้ำ เพื่อนำสินค้ามาจัดจำหน่าย ซึ่งทำให้เกิดรายได้ในชุมชน
2. กระบวนการพัฒนา กลุ่ม พบว่า มีการจัดรูปแบบการบริหารงานกลุ่มในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และคณะกรรมการ
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการบรรจุภัณฑ์ มีการคิดค้นประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ใหม่อยู่เสมอ และสามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับตลาดเน้นโดยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และได้รับการคัดสรรมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงภายในเครือข่าย โดยวิธีการฝึกอบรม สัมมนา และการศึกษาดูงานต่างๆ การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ก็มีคณะกรรมการ ฝ่ายควบคุมผลิตภัณฑ์ โดยมีการกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ให้เป็นไปมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ มีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผลิตภัณฑ์ยังได้รับการรับรองตามมาตรฐานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของกระทรวงมหาดไทย และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ของกระทรวงอุตสาหกรรม มีลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ เน้นการใช้วัตถุดิบหลักจากธรรมชาติ และไม่มีการใช้สารเคมีเป็นส่วนประกอบ และมีกระบวนการจัดการกลุ่มที่นำไปสู่การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือ ชุมชนได้เป็นเจ้าของกิจการเอง วัตถุดิบที่นำมาผลิตก็มาจากทรัพยากรในชุมชน อีกทั้งผลิตภัณฑ์ยังมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ และสามารถจัดจำหน่ายได้ทุกที่ ตลอดจนผลิตภัณฑ์ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน โดยกระทรวงอุตสาหกรรม และเป็นสินค้า OTOP ระดับ 4 ดาว ดังนั้น กลุ่มจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนด้วย

The purposes of this research were to study the community context in aspects of society, economy, culture and community's norm including groups members of the herbal joss stick production, to find out group development process comprised of production process, participation, management, marketing of herbal joss sticks, and to investigate product development of the herbal joss stick group. Target group was the herbal joss stick production group in Ban Thoop Samoonprai Bang, Namphueng Sub-district, Phra Pradaeng District Samut Prakan Province. Data of this study were collected by organizing associated stage, using questionnaires and analyzed data by content analysis.

The study results found that

1. For the community context in aspects of society, economy, culture and community's norm including members groups of the herbal joss stick production it was found that social and environmental aspects were rich in natural resources. Therefore, most people were agriculturists. They were kind and combined to form their unity to solve problems in community. Even if there were different productive activities, they combined to form their floating market.

2. For group development process it was found that there was the committee of the management group comprised of president, vice-president, secretary, treasurer and committee.

3. For product development aspect it was found that there were innovations of product design and packaging which was modified to match with the focused market by product diversity and to receive product standard from government sections. There was directly internal learning and exchange within their network by training, seminar and workplace studying. They had quality control, committee of production process were formed to determine standard of product in each category in order to control to reach the benchmark of community's product standard. Development of product standard included registration as a community enterprise of the Department of Agricultural Extension Ministry of Agriculture and Cooperatives. In addition products had been certified under One Tambon One Product Standard of the Ministry of Interior and Community Product Standard of Ministry of Industry. Product dominance was made by using natural raw materials without chemicals. For group management process to develop community enterprise, community was the owner of products, and raw materials came from natural resources in community. Standard quality of products of could distributed everywhere. Products had been certified by Ministry of Industry as 4 stars OTOP. Therefore, this group was the main to help part create the strong and endure community's economic system.